

Ein orsök til tap teirra borgarligu er

Peningagælan í samband við valstríðið

Roknað verður við, at ein tann størsta orsøkin til at borgarligi flokkurin Høgern tapti svenska rikisdagsvalið, er gæla sum hevur tikið seg upp í samband við fíggingjána av valstríði flokksins.

Í samband við ta peningagæld borgarligi flokkurin Høgern, hevur nýtt í valstríðinum hevur reiðilig gæla tikið seg upp.

Tað er einki loyndarmál, at flokkurin hevur fingið hópin av peningi frá ymsum idnaðarvirkjum.

Tað, sum Høgern nú roynir at halda loyniligt, er yvirliðið yvir tey virki ið latið hava pening til flokkin. Orsøkin er møgu liga tann, at hetta eru pengar, sum ávisu virkinu hava snýtt skattamyndugleikarnar fyri. Talan er um tiggju milliónir kr. í okkara gjaldoyra.

Svensku dagblöðini halda seg hava avdúkað mannin sum hevur tey loyniligu skjól um hendur.

Talan er um ein 51 ára gamlan stjóra, sum áður er kendur fyri at vera iðin at savna pening inn til frama fyri Høgern. Sagt verður, at hann nú hevur í hyggju at selja hesi skjól fyri 300.000 kr.

»Aftonbladet« hevur spurt hann um tey ið latið hava pening einisn hava roynt at fingið ávirkan á tann politikk sum flokkurin umboðar.

INNFLUTNINGURIN OG SEYÐAKJOTPRISURIN

Hóast komið er um miðjan september og vanligt at byrja er skurð fjall, er eingin seyður komin í handlarnar enn. Grundin sigst at vera tann, at frítt er at flyta inn ógvuliga biligt íslenskt seyðakjót, og siggja teir, ið vanir eru at keypa seyð í Havn og stori plássnum, seg ikki forar fyri at geva ein pris, ið ikki er fleiri krónur minni enn árinu framanundan.

Við innflutningi av landbúnaðarvörum liggur soleiðis fyri, at valla fínt land í heiminum, har ikki serligar skipanir eru, ið verja landsins framleiðslu. Føroyar eru einasta land, har frítt er at flyta inn og einans verða álögð vanligu innflutningsgjöldini, ið raka innflutningin yvirhøvur, og ikki verður spurt, um vran verður keypt fyri marknaðarpris ella talan er um avlopsframleiðslu, ið einans ræður

— Ja tað er greitt, sigur stjórinn. Eg skrivaði frágreiðingar og sendi flokkinum tær, og misjávnt var hvussu tikið var undir við støðu flokksins í ávisum málum.

Kriminalpolitíið er nú farið undir at kanna málið.

Hvat úrslitið so enn verður, fer tjakið í samband við svensk an politikk, nú at snúgva seg um at almannakunngerá fíggar víðurskiptini hjá teim ymsu flokkunum.

um at sleppa av við, um tað so er fyri litið og einki.

Undir tilikum umstøðum er onga staðni møgult at driva jarðarbrúk, allarminst hjá okkum, har víðurskiptini eru meiri trupul enn í øðrum londum.

Fyri at verja landsins búnaðarframleiðslu, er antin bann sett fyri innflutningi av ávisum vörum, innflutningurin avmarkaður ella serlig gjöld lögð á, umframt at stuðul verður latin til egnu framleiðsluna, og eru í flestu londum um okkara leiðir allir hesir mátar nýttir. Í Danmark t.d. er ikki møgult at flyta inn frítt flestu vörum, ið teir sjálvir framleiða. Teir hava í mong á havt kornskipanina, ið gevur annan pris enn heimsmarknurn, sukur er ikki loyvt at flyta inn, og er serlig skipan um tað, og kjót, smør og annað verður als ikki flutt inn, umframt at partar av árinum eru fyriskipanir fyri frukt og grønmetisinnflutningi. Umframt hetta verður stuðul latin til framleiðsluna, og skipan er gjord fyri heimamarknaðin, so danski forbrúkarin letur hægri pris enn fæst fyri útflutningin.

Ísland og Noreg hava skipan, ið líkist nógv, har prisurin av landbúnaðarvörum verður árliga og byggir á tað sjónarmiði, at tann, ið starvast við landbúnað, og hevur eina ávísu brúksstødd, skal fáa somu løn sum fólk í aðrari vinnu, og er ikki loyvt at flyta inn vörur, ið hesin sáttmáli umfarar, um nógmið er í landinum.

Tað er óvænt, í hesum sambandi at greiða hendan spurningin út í æsir, men í sambandi við innflutningin av íslenskum seyðakjoti kemur stundum alment fram, at her er talan um biliga framleiðslu, sum vit saktans eiga at hava eins biliga í Føroyum. Kann tað hava almennan áhuga í stuttum at greiða frá, hvussu fyriliggur við hesum.

Sum áður nevnt, verður prisurin á landbúnaðarvörum, bæði framleiðslu, heildsølu og smásøluprisur,

ásettur eina ferð um árið, vanliga í september, áðrenn fjöllini verða gingin. Eg nevni bert seyðakjót-prisin, ið einans hevur áhuga í hesum sambandi, hvussu hann var seinasta heyst, og er hettar netto prisur, ið bóndin fær.

Fyri fyrsta flokks kjót, ið er langt størst parturin, var prisurin 64,60 kr. pr. kg. Harafturat kemur 100 kr. fyri skinnið og 67 kr. fyri avroð. Við meðalvekt 13 kg verður hettar 1006,80 kr. fyri lambið ella 77,45 kr. íslenskar pr. kg. Soleiðis sum seyður verður seldur í Føroyum, svarar hesin prisur, áðrenn krónuniðurskurðin í november 1967, til meir enn 12,50 kr. í føroyskum peningi.

Fyri at halda prisin til forbrúkarin niðri, letur rikiskassin stuðul til slaktihúsinu, í lotuni 21,10 kr. íslenskar pr. kg.

Nevnast kann, at íslenskir framleiðarar vóru sera illa nøgdir við hendan pris seinasta heyst, og um dagarnar hoyrdist í útvarpinum, at boðað varð frá møguligum sølu-steigi, um ikki munandi príshækk-an fæst.

Nú kunnu fólk spyrja, hvussu tað ber til, at vit fáa so biligt kjót úr Íslandi, tá prisurin er so høgur. Sum áður nevnt verður fastur prisur ásettur á hvørjum heysti fyri alla framleiðsluna. Ísland framleiðir nóg mikið av seyðakjoti og mjólk til nýtsluna í landinum, og nakað avlop verður.

Sambært lóg frá 1960 átekur rikiskassin sær at gjalda munin millum ásetta prisin og tað, ið fæst uttanlanda, um útflutningurin er niðan fyri 10 pst. av samlaðu framleiðsluni.

Seyðakjótframleiðslan er eini 12.000 tons um árið, og er tað eini 1000 tons meir enn íslendingar brúka. Hettar kjót verður so selt uttanlanda í smáum nøgdom, til Norðanland til domis, men serliga til Bretlands, fyri lágan pris, einar 4-4,50 kr. føroyskar fyri kg. Seinastu árinu er nógv av hesum kjoti flutt til Føroyar fyri hendan prisin.

Føroyar eru stórir innflytarar av kjoti, og er einki ringt um tað at siga, at biligt, gott íslenskt seyðakjót, ið íslenski rikiskassin fyri stóran part hevur gildið, verður innflutt. Bert er tað uttan alla meining, at føroyska framleiðslan skal koma í trupulleikar av hesum innflutningi. Mær er kunnugt, at Føroya Búnaðarfelag hevur vent sær til hitt almenna um spurningin, men higartil uttan úrslit. Vónandi er ikki seinasta orðið sagt í hesum máli, so tað ikki hendir, at menn ikki fáa selt seyðakjót, tí so verður óskukalt í føroyskum landbúnaði.

Danjal P. Danielsen.

VIOLIN-MEISTARIN

Wandy Tworek

við pianisti

sinum

JACOB VALENTIN

KONSERT Í KOMMUNUSKÓLAHOLLINI

Sunnudagin 22. september kl. 16. — Sunnudagin 22. september kl. 20. — Mánadagin 23. september kl. 20.

EYÐUN JOHANNESSEN

1. EITT SPÆL

fyriskipar tveir stuttar sjónleikir: 2. KVÆÐIÐ UM GRÝLUNA

Atgongumerkir kr. 12. — kunnu keypast í Nýggja Bókhandli, tlf. 2888 - hjá Simme musikkhúsi, tlf. 2625, við inngongdina, ella við at venda sær til tlf. 3134.

Skráin, sum samstundis er lutaseðil, kostar kr. 2.-

Størsti vinningur: 8 DAGAR FERÐ TIL KANARISKU OYGGJARNAR

Harumframt: 1 Svitsar-haraur — 1 málarkassi — bókur og fleiri gávukort.

Meðan leikstoður er kann ein keypa sær ein leskidrykk.

FJOLBROYTT SKRÁ BÆÐI FYRI UNG OG GOMUL.

Fyririkað hevur AMNESTY INTERNATIONAL

FÆRØSK MARGARINE

Vita No 1

VITAMINISERET

FÆRØSKT PRODUKT

FINT PRODUKT

Maskinistskeið

Fyrst í oktober byrjar skeið til vanligu og føroyska maskinroynd.

Áhugaðir biðjast venda sær skrivliga til skúlan ella ringja til telefon 5636.

KLAKSVÍKAR MASKINISTSKÚLI

Danski momsarin

Danir eru ikki væl nøgdir við momsín, serstakliga eykamomsín uppá 2,5 pst. sum hin borgarliga stjórinn setti í verk.

Momsurin virkar rættiliga órætt vist, tí tað eru smáinntøkurnar, ið koma at bera byrðirnar, meðan stórintøkurnar sleppa væl lættari.

Eitt húsforbrúk millum 10.000 kr. og 15.000 kr. skal gjalda 9,1 pst. í momsí, 15.000 og 20.000 kr. 8,9 pst. — og fellur hann síðan

javnt til 5,5 pst fyri inntøkur upp til 55.000 kr. Fyri inntøkur upp til 100.000 kr. er hann umleið 4 pst. og tær heilt stóru inntøkurnar 2-3 pst.

Sett upp í krónum skal ein so-statt gjalda:

inntøka:

10.000 kr.	9,10 kr.	av 100.000 kr.
15.000 kr.	8,90 kr.	av 100.000 kr.
55.000 kr.	5,50 kr.	av 100.000 kr.